

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

9.9.2026
luvn.fi

Ohjeet sosiaalisen luoton hakijalle ja luoton myöntämisen edellytykset

Sisällys

1 Sosiaalisen luototuksen tarkoitus ja kohderyhmä 1
2 Sosiaalisen luoton käyttökohteet 2
3 Takaisinmaksukyvyn arvioiminen 3
4 Toimeentulotuen ja sosiaalisen luoton suhde 5
5 Esteet sosiaalisen luoton myöntämiselle 6
6 Luoton määrä, korko ja takaisinmaksuaika 7
7 Hakumenettely ja neuvonta 8
8 Sosiaalista luottoa koskeva päätös ja sopimus 9
9 Sosiaalisen luoton takaisinmaksuehtojen muutokset 10
10 Luoton maksaminen ja sen seuranta 11
11 Sosiaalisen luoton eräännyttäminen ja oikeudellinen perintä 12
12 Muutoksenhaku 13
Liite 1: Sosiaalisen luoton arviointiin vaadittavat dokumentit 14

1 Sosiaalisen luototuksen tarkoitus ja kohderyhmä

Tämän ohjeen tarkoituksena on kertoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asiakkaille sosiaalisesta luototuksesta.

Sosiaalinen luototus on sosiaalihuoltoon kuuluvaa luotonantoa, jonka järjestäminen on hyvinvointialueen tehtävä. Sosiaalisen luototuksen tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Sosiaalisesta luototuksesta säädetään sosiaalisesta luototuksesta annetussa laissa (1133/2002).

Sinulle voidaan perustellusta syystä myöntää sosiaalista luottoa, jos olet pienituloinen ja vähävarainen henkilö, kotikuntasi on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella, ja sinulla ei ole esimerkiksi:

- puuttuvien vakuuksien tai luottohäiriömerkinnän vuoksi mahdollisuutta saada muuta kohtuuehtoista luottoa itsenäiseen selviytymiseen tarvittaviin hankintoihin tai maksuihin,
- riittävästi tuloja ja varallisuutta kodin hankintojen ja muiden itsenäisen selviytymisen kannalta välttämättömien menojen kattamiseen
- perusteita saada avustusta tai muuta rahoitusta tai
- mahdollisuutta selviytyä nykyisten lainojen hoitomenoista ilman syvempää velkaantumista.

Jos olet yrittäjä, sinulle voidaan myöntää sosiaalista luottoa yksityistalouttasi varten samoin perustein kuin muillekin pienituloisille ja vähävaraisille henkilöille. Sosiaalista luottoa ei myönnetä yritystoiminnan rahoittamiseksi eikä tappiollisen yritystoiminnan tukemiseksi. Luoton myöntämisessä yrittäjälle otetaan huomioon mahdolliset yritystuet.

Sosiaalisen luototuksen myöntämisen yleiset perusteet käydään kanssasi läpi taloudellisen neuvonnan ja ohjauksen yhteydessä ennen luoton mahdollista myöntämistä. Yrittäjän tulojen määrittelyyn saat tarkemmat ohjeet yhteydenoton yhteydessä.

2 Sosiaalisen luoton käyttökohteet

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää erilaisiin tarkoituksiin. Sosiaalinen luotto on aina käytettävä käyttökohteeksi hyväksyttyihin menoihin. Perusteltuja syitä luoton myöntämiselle ovat esimerkiksi:

- talouden hallintaan saattaminen,
- velkakierteen katkaiseminen,
- kodin hankinnat,
- takuuvuokra,
- terveydenhoitomeno,
- muiden lainojen takaisinmaksu, laskurästit tai entisen asunnon vuokrarästien hoitaminen.

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää velkojen järjestelyyn. Yleensä tämä edellyttää, että olet ensin selvittänyt velkojien kanssa muun sopimusratkaisun mahdollisuuden. Sosiaalista luottoa ei myönnetä esimerkiksi pelkästään sinulta takaisinperittävän sosiaalietuuden tai ulosottoon siirtyneen opintolainavelan takaisinmaksua varten.

3 Takaisinmaksukyvyn arvioiminen

Sosiaalinen luotto on laina, joka tulee maksaa luoton ehtojen mukaisesti kokonaisuudessaan takaisin. Sosiaalinen luoton myöntäminen edellyttää, että sinulla on riittävästi maksuvaraa luoton lyhennyksiin ja korkoihin. Takaisinmaksukyvystäsi tehdään kokonaisarviointi, jossa otetaan huomioon:

- käytettävissäsi olevat tulot ja varat sekä ansaintamahdollisuutesi,
- tosiasialliset välttämättömät menosi,
- velkasi
- sekä muut taloudelliseen asemaasi vaikuttavat tekijät, kuten mahdollisen avio- tai avopuolisosi tulot ja velat.

Maksuvara lasketaan vähentämällä sinun ja mahdollisen puolisosi tuloista välttämättömät menot. Tulot tarkoittavat säännöllisiä ja vakiintuneita tuloja. Jos tulo on määräaikainen, edellytetään lähtökohtaisesti, että sosiaalinen luotto pitää kyetä maksamaan takaisin määräaikaisen tulon aikana. Menot tarkoittavat sinun ja puolisosi välttämättömiä menoja, kuten asumiskustannuksia, jokapäiväiseen elämään kuuluvia ravinto-, vaate- ja muita vastaavia menoja, työmatkakuluja, lasten päivähoitomaksuja, terveydenhoitokuluja, lainoista, veloista ja ulosotosta aiheutuvia menoja sekä muita sinun ja perheesi erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuvia, toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeellisia menoja.

Sosiaalisella luotolla voidaan järjestellä aikaisempia velkojasi, mutta sen ei tarvitse kohdistua kaikkiin velkoihin. Sosiaalisen luoton ulkopuolelle voidaan jättää esimerkiksi opintolainat, kohtuukorkoiset pankkilainat ja vakuudelliset lainat, kuten auto- tai asuntolaina, jotka ovat hoidossa voimassa olevien maksusuunnitelmien mukaisesti. Näiden velkojen hoitamiseen varattavat kuukausierät otetaan huomioon sosiaalisen luoton kuukausierää määriteltäessä.

Sinulta voidaan edellyttää näyttöä takaisinmaksukyvystä eli esimerkiksi sitä, että säästät 2–6 kuukauden ajan luoton kuukausierää vastaavan summan pankkitilillesi tai maksat pois velkojasi maksuvarasi mukaisella summalla kerran kuukaudessa. Näyttöä voidaan vaatia erityisesti esimerkiksi silloin, kun:

- sinulla ei vielä ole kokemusta velan maksusta
- työsuhteesi tai yritystoimintasi alkanut vasta hiljattain,
- sinulla on maksukykyä heikentäviä päihteisiin, pelaamiseen tai muihin vastaaviin menoihin liittyviä kuluja tai
- velkojesi ja aiemman rahankäyttösi perusteella on varmistuttava, että taloutesi on hallinnassa.

Jos sinulla on ennestään velkaa, sosiaalisen luoton myöntämiseksi edellytetään yleensä luottohäiriömerkinnän tekemistä Suomen Asiakastiedon rekisteriin. Sinulta edellytetään kulutusluotoista ja luotollisista tileistä luopumista, jollei ole perusteltua syytä jättää joitain aikaisempia luottosuhteita voimaan.

4 Toimeentulotuen ja sosiaalisen luoton suhde

Ennen sosiaalisen luoton myöntämistä selvitetään aina oikeutesi saada toimeentulotukea. Oikeutta saada toimeentulotukea ei voi rajata tai tuen määrää ei voi alentaa sen vuoksi, että sinulla olisi mahdollisuus saada sosiaalinen luotto. Toimeentulotuen saaminen ei ole este sosiaalisen luoton myöntämiselle. Jos kuitenkin saat perustoimeentulotukea, et yleensä voi saada sosiaalista luottoa, koska sinulla ei ole laskennallista maksukykyä luoton takaisinmaksamiseksi. Poikkeuksena on esimerkiksi tilanne, jossa saat perustoimeentulotukea ulosoton vuoksi, mutta ulosoton lakatessa sinulla olisi riittävästi maksukykyä.

5 Esteet sosiaalisen luoton myöntämiselle

Sosiaalista luottoa koskeva hakemuksesi voidaan hylätä, jos edellytykset luoton myöntämiselle eivät täyty esimerkiksi seuraavista syistä:

- käytettävissäsi olevat tulot eivät riitä luoton hoitamiseen eli maksuvarasi ei riitä,
- kotikuntasi ei ole Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella,
- sinulla on voimassa oleva velkajärjestely, Takuusäätiön takaus tai ennestään myönnetty sosiaalinen luotto,
- sinulla on mahdollisuus saada kohtuuehtoinen luotto normaaleilta luottomarkkinoilta,
- maksuvarasi mahdollistaa sen, että voisit kohtuullisessa ajassa säästää tarvitsemasi luoton määrän,
- velkoja on niin suuri määrä, etteivät ne ole sosiaalisella luotolla maksettavissa,
- on perusteltua syytä olettaa, että maksuvarastasi huolimatta et tulisi suoriutumaan luoton takaisinmaksusta,
- olet toimittanut puutteellisia, vääriä tai harhaanjohtavia tietoja luoton myöntämiseen vaikuttavista seikoista.

6 Luoton määrä, korko ja takaisinmaksuaika

Sosiaalisen luoton enimmäismäärä on 10 000 euroa ja vähimmäismäärä on pääsääntöisesti 500 euroa. Jos sosiaalinen luotto myönnetään sinun ja puolisosi pyynnön mukaan yhteisvastuullisesti, luoton enimmäismäärä on 15 000 euroa. Pienin mahdollinen maksettava kuukausierä on 20 euroa.

Sosiaalisesta luotosta peritään Suomen Pankin vahvistamaa korkolain (633/1982) 12 §:n mukaista viitekorkoa. Sosiaalisesta luotosta maksettava korko on aina kuitenkin vähintään 0 %. Luoton korko tarkistetaan viitekoron tarkistuspäivinä 1.1. ja 1.7. Jos maksusuorituksesi viivästyy, eräpäivästä lukien peritään korkolain 4 §:n mukaista viivästyskorkoa. Sosiaalisesta luotosta ei peritä muita luottokustannuksia. Perinnästä ja ulosotosta aiheutuvia kuluja voidaan kuitenkin periä.

Sosiaalisen luoton takaisinmaksuaika määrittyy aina maksuvarasi ja sosiaalisen luoton määrän perusteella. Takaisinmaksuaika luottoa nostettaessa voi olla enintään viisi (5) vuotta. Sinulla on hoidettavanasi koko takaisinmaksuajan kuukausierä, joka sisältää lyhennyksen ja koron. Jos korot nousevat tai takaisinmaksuaikana luoton ehtoja muutetaan, voi takaisinmaksuaika muodostua pidemmäksi. Halutessasi voit maksaa luoton jäljellä olevan pääoman pois ennen takaisinmaksuajan päättymistä ilman kustannuksia.

7 Hakumenettely ja neuvonta

Sosiaalisen luoton hakeminen alkaa yhteydenotolla Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalisen luototuksen palveluun. Tilanteestasi tehdään alustava kokonaiskartoitus. Jos sen perusteella arvioidaan, että luoton myöntäminen voisi olla mahdollista, sinulle varataan ensimmäinen henkilökohtainen tapaamisaika. Sosiaalista luottoa ei myönnetä pelkästään puhelinyhteydenoton tai kirjallisen hakemuskäsittelyn perusteella. Tarvittaessa sinut ohjataan hakemaan toimeentulotukea, talous- ja velkaneuvontaan tai muihin palveluihin.

Henkilökohtaisilla tapaamisilla kartoitetaan sinun ja perheesi kokonaistilannetta, luottotarvettasi ja kykyäsi suoriutua sosiaalisen luoton takaisinmaksusta. Talousneuvoja täyttää kanssasi sosiaalisen luoton kirjallisen hakemuksen. Tämän ohjeen liitteessä kerrotaan, millaisia tietoja ja selvityksiä sinun tulee yleensä toimittaa sosiaalisen luoton arviointia varten.

Sinulla on oikeus saada taloudellista neuvontaa ja ohjausta sosiaalisen luoton myöntämisen yhteydessä ja takaisinmaksuajan kuluessa. Sinulla on oikeus pyytää mahdollisuutta henkilökohtaiseen keskusteluun hyvinvointialueen viranhaltijan kanssa. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään sinulle ilman aiheetonta viivytystä.

8 Sosiaalista luottoa koskeva päätös ja sopimus

Sosiaalisen luoton myöntämisestä tai hakemuksen hylkäämisestä sinulle tehdään kirjallinen päätös. Yleensä käsittelyaika on noin kuukausi siitä, kun luottohakemus kaikkine liitteineen on vastaanotettu.

Jos sinulle tehdään myönteinen luottopäätös, sosiaalisesta luotosta laaditaan kirjallinen sopimus, johon merkitään luoton käyttötarkoitus, luoton määrä ja korko, takaisinmaksuerien suuruus ja eräpäivät sekä muut takaisinmaksuehdot. Sinulle annetaan oma kopio allekirjoitetusta sopimuksesta ja luoton yleisistä ehdoista.

9 Sosiaalisen luoton takaisinmaksuehtojen muutokset

Jos taloudellisessa tilanteessasi tapahtuu muutoksia, sinun tulee ilmoittaa siitä hyvinvointialueelle sosiaalisen luototuksen yksikköön ja pyytää muutosta maksuohjelmaan. Mahdollisia muutoksia maksuohjelmaan ovat:

- Eräpäivän muuttaminen.
- Kuukausittaisen maksuerän muuttaminen.
- Vapaakuukauden myöntäminen. Vapaakuukauden ajaksi sosiaalisen luoton takaisinmaksu voidaan keskeyttää. Luoton takaisinmaksuaika pitenee myönnettyjä vapaakuukausia vastaavalla ajalla eteenpäin.
- Maksuvapautus sosiaalisen luoton sekä sille kertyneiden korkojen maksamisesta joko osittaisena tai kokonaan.

Maksuohjelman muutoksen tulee olla itsenäistä suoriutumistasi edistävä ja pitkällä aikavälillä kestävä ratkaisu. Maksuohjelman muutoksia ei lähtökohtaisesti tehdä, jos olet esimerkiksi toistuvasti laiminlyönyt maksusuunnitelman mukaiset suoritukset tai velkaantunut lisää niin, ettei kokonaistilanteesi tule ratkaistuksi maksuohjelman muutoksilla. Maksuohjelman muutoksesta tehdään sinulle kirjallinen päätös.

Maksuvapautus

Voit hakea maksuvapautusta, jos maksukykysi on muuttunut pysyvästi. Maksuvapautus tarkoittaa sitä, että sosiaalisen luoton ja sille kertyneiden korkojen takaisinperinnästä luovutaan osittain tai kokonaan laissa säädettyjen edellytysten täyttyessä. Maksuvapautus on viimesijainen menettely. Ensin arvioidaan mahdollisuus edistää takaisinmaksukykyäsi muilla keinoilla. Maksuvapautusten tarkoituksena ei ole mahdollistaa maksuvapautuksia maksumotivaation heikentymisen tai lisävelkaantumisen tilanteissa. Maksuvapautuksen myöntämisestä tehdään kirjallinen päätös.

10 Luoton maksaminen ja sen seuranta

Sosiaalista luottoa lyhennetään kuukausittain erikseen sovittuna eräpäivänä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue noudattaa sosiaalisen luoton perinnässä lakia saatavien perinnästä (513/1999, perintälaki) ja hyvää perintätapaa. Perintää hoitaa hyvinvointialueen palveluntuottajana kulloinkin toimiva perintätoimisto. Jos maksusi viivästyy, sinulle lähetetään maksumuistutus ja sinuun otetaan yhteyttä mahdollisimman nopeasti, jotta maksuongelmiin pystytään puuttumaan varhaisessa vaiheessa.

11 Sosiaalisen luoton eräännyttäminen ja oikeudellinen perintä

Sosiaalinen luotto voidaan asiakaskohtaista harkintaa käyttäen eräännyttää kokonaan maksettavaksi. Sosiaalinen luotto voidaan eräännyttää, jos maksu on viivästynyt vähintään kuukauden ja on edelleen suorittamatta ja viivästynyt määrä on vähintään 10 % luotosta, tai jos siihen sisältyy useampi kuin yksi maksuerä, vähintään 5 % luoton alkuperäisestä määrästä. Luotto voidaan myös eräännyttää, jos viivästynyt määrä on koko jäljellä oleva maksamaton luoton määrä.

Sosiaalinen luotto voidaan eräännyttää myös olennaisen sopimusrikkomuksen johdosta. Sellaisena pidetään ainakin esimerkiksi väärien tai harhaanjohtavien tietojen antamista luoton myöntämiseen vaikuttaneista seikoista.

Luotto voidaan eräännyttää yleensä sen jälkeen, kun sinulle on lähetetty eräännyttämisilmoitus, ja sinulla on ollut riittävä aika viivästyneen erän maksamiseen. Jos maksat viivästyneen määrän erääntymisajan kuluessa, erääntyminen ei tule voimaan. Silloin sosiaalisen luoton takaisinmaksu jatkuu normaalisti luottoehtojen mukaan.

Jos erääntyminen tulee voimaan, eräännytetylle sosiaaliselle luotolle haetaan ulosottoperintää varten päätös hallinto-oikeudesta. Saatava on ulosottokelpoinen 15 vuotta oikeuden päätöksestä.

12 Muutoksenhaku

Jos olet tyytymätön sosiaalista luottoa koskevaan päätökseen, voit vaatia siihen oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Oikaisuvaatimus tehdään Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksen yksilöasioiden jaostolle. Päätöksen mukana sinulle annetaan ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun yksilöasioiden jaoston päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Sosiaalisesta luotosta tehtyä sopimusta koskevat riidat käsitellään hallintoriita-asioina hallinto-oikeudessa.

Liite 1: Sosiaalisen luoton arviointiin vaadittavat dokumentit

Sosiaalisen luoton myöntämisedellytysten arvioimiseksi tarvitaan riittävä selvitys sinun ja perheesi taloudellisesta kokonaistilanteesta. Sosiaalisen luototuksen yksikkö neuvoo sinua tarvittavien tietojen ja selvitysten toimittamisessa ja sosiaalisen luoton hakemisessa. Yleensä tarvittavia tietoja ja selvityksiä sinulta ja mahdolliselta puolisoltasi on lueteltu tässä liitteessä. Ota henkilökohtaisille tapaamisille mukaan myös virallinen henkilöllisyystodistus, kuten passi tai henkilöllisyyskortti.

Tositteet tuloista:

- Viimeisimmät palkkalaskelmat tai -todistukset tai tulorekisteriote.
- Päätös tai maksuilmoitus kaikista muista tuloista, kuten eläkkeistä, työttömyys- tai sairauspäivärahasta, opintotuesta, hoitotuesta, asumistuesta.

Tositteet menoista:

- Tosite vuokran tai vastikkeiden määrästä.
- Tositteet muista asumismenoista: vesi, sähkö, sauna, autopaikka, kotivakuutus sekä kiinteistövero, jätehuolto, lämmitys, nuohous yms.
- Lapsesi elatusapua koskeva päätös tai sopimus.
- Päätös tai lasku päivähoitomaksusta.
- Selvitys säännöllisistä terveydenhoitomenoista: kuitit, reseptit, kustannusarvio tai muu selvitys terveydenhoitomenoista, kuten lääkkeet, hammashoidot, ruokavalio, hoitokäynnit, vakuutukset.
- Selvitykset muista erityismenoista, kuten muualla asuvan lapsesi tapaamisesta aiheutuvat kulut, lapsen koulumatkat tai kotipalvelumaksut.

Tositteet veloista ja varoista:

- Hae maksuton ”Velallisen ulosottoasiat” -tuloste.
- Tositteet kaikista veloista, kuten lainat, luotolliset tilit, luottokortit, vipit, rästilaskut, verovelat, osamaksut, takaisinperinnät ja korvaukset. Tosite voi olla esimerkiksi saldotodistus, viimeisin

lasku, perintäkirje tai muu maksumuistutus, josta ilmenee nykyinen kokonaismäärä ja mahdollinen maksettava kuukausierä.
- Tuloste positiivisesta luottorekisteristä.
- Jos olet takaajana tai pantinantajana, tarvitaan tosite, josta ilmenee vastuusi määrä.
- Tiedot myös mahdollisista muista veloista, esimerkiksi ulkomaiset velat.
- Tositteet omaisuudesta, kuten omistus- ja asumisoikeusasunnosta, kiinteistöistä, talletuksista, osakkeista, eläke- tai säästöhenkivakuutuksista, kuolinpesäosuuksista ja muista varoista.
- Perukirja, jos olet osallisena jakamattomassa kuolinpesässä.

Muut tositteet:

- Suomen Asiakastieto Oy:n raportti luottohäiriömerkinnöistä.
- Tieto nykyisestä veroprosentista.
- Verotuspäätös viimeksi vahvistetusta verotuksesta.
- Tiliotteet viimeisiltä kolmelta kuukaudelta kaikista pankkitileistä.
- Jos haet luottoa aikaisempien velkojen järjestelyyn, sinulta tarvitaan oma kirjallinen selvitys velkaantumisen syistä.
- Jos haet luottoa hankintoihin, sinulta tarvitaan selvitys olosuhteista ja kustannusarvio.
- Oleskelulupa